

Ortak Alacağının Sermayeye Eklenmesi

Ortak alacaklarının sermayeye eklenmesiyle yapılan sermaye artışları, mahkeme kararları ışığında nakit sermaye artırımını teşvikinden yararlanabilir; ihtirazi kayıtla beyanname verilerek yargıya başvurmak şirketler için güvenli bir yol.

Bir sermaye şirketinin ortağının şirkete daha önce nakden verdiği borcun sermayeye eklemesi halinde bu sermaye artırımının nakit sermaye artırımını için öngörülen faiz indirimi teşvikinden yararlanıp yararlanamayacağı konusunun tartışmalı olduğunu, benim görüşümün teşvikten yararlanması gerektiği yönünde olduğunu, bu konuda şirketlerin ihtirazi kayıtla beyanname vererek yargıya başvurmalarında yarar olduğunu yazmıştım.

9 sayılı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde yer alan; “Bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları”nın teşvikten yararlanamayacağı şeklindeki düzenleme, ortak tarafından şirkete daha önce nakden verilmiş bir borcun, ortağın alacağını nakden talep hakkından vaz geçerek sermayeye eklenmesi ve alacağının kendisine pay senedi olarak ödenmesini talep etmesi ve bu suretle sermaye artırımını yapılması halinde, bu artırımın teşvikten yararlanamayacağı sonucunu doğurmuştur. Oysa bu tebliğin GİB’in web sayfasında görüşe açılan taslağında, indirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınmayacak sermaye artırımları sayılırken, “Bilanço içi kalemlerin (gerçek nitelikte borç ilişkisine dayanmayan ortaklara borçlar hesabı gibi) birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları” düzenlemesine yer verilerek muvazaadan ari gerçek nitelikli ortak alacaklarının sermaye eklenmesi halinde bu indirimden yararlanılabileceği ifade edilmiştir. Ancak parantez içi düzenleme, taslağın tebliğe dönüştüğü Resmi Gazete’de yayımlanmış şeklinde yer almamıştır. Bir kanunun iki yorumu olmaz.

Bu konuda daha önce yayınladığım pek güzel bir yargı kararını önce tekrar aktarayım.

Yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapan bir şirket, olağanüstü genel kurul toplantısıyla 3.150.000,00 TL olan sermayesini 7.300.000,00 TL’ye yükseltme kararı almış ve tescil edilen sermaye artışı ile artırılan 4.150.000,00 TL’nin 1.130.000,00 TL’lik kısmını şirket ortağının şirketten olan alacağının sermaye artırım kararından önce şirket hesaplarına nakden aktararak sermaye taahhüt hesabına mahsup edilmesi yoluyla gerçekleştirmiş, ancak sermaye artırımında kullanılan bu tutarın bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışı olup olmadığı konusunda tereddüte düşmesi nedeniyle de ihtirazi kayıtla beyanda bulunarak dava açmıştır.

Ankara 5. Vergi Mahkemesi davayı resen bilirkişi incelemesine dayalı olarak yürütmüş ve bilirkişilerin 10 Seri No.lu Tebliğ’de, şirket ortağınca şirkete bankadan gönderilen paraların “diğer sermaye yedekleri” hesabında izlenmesi gerektiğinin ve davacının bu tutarı “Ortaklara borçlar” hesabında izlemesinin tebliğe uygun olmadığı yönünde değerlendirme yapmasına karşılık “gerek kanunda, gerek sermaye artırım kararının tescil edildiği tarihte yürürlükte bulunan 9 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nde bu yönde bir düzenleme bulunmadığı, sermaye artırımının tescil edildiği tarihten önce şirkete ortak tarafından konulan 1.130.000,00 TL’lik tutarın sermayeye eklenmesi yoluyla yapılan sermaye artırımının Kanun ve Tebliğde belirtilen bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışı olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı gerekçesi ile davanın kabulüne karar vermiştir.

Bu karara karşı yapılan istinaf başvurusunu inceleyen Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dava Dairesi E.2017/1362 K.2017/1988 sayı ve 8.11.2017 tarihli kararı ile önce ilk derece mahkemesinin bilirkişiye başvurusunu “Uyuşmazlığın çözümü, hukuki

DİYARBAKIR
SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

değerlendirmeyi ve yorumu gerektirmekte olup, özel ve teknik bir bilgiyi içerdiğinden bahsedilemez. Bu itibarla Vergi Mahkemesi'nce bilirkişi incelemesi yaptırılmak suretiyle karar verilmesinde hukuka uyarlık görülmemiştir" gerekçesiyle eleştirdikten sonra "5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin 1/1 bendi, bu maddedeki yetkiye istinaden yayımlanan 2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 04.03.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 9 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Genel Tebliği ile 05/08/2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 10 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Tebliği hükümleri dikkate alındığında, sermaye artırımının tescil edildiği tarihten önce şirkete ortak tarafından konulan 1.130.000,00 TL'lik tutarın sermayeye eklenmesi yoluyla yapılan sermaye artırımının, bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışı olarak değerlendirilmesi mümkün olmayıp, nakit sermaye artırımını olarak kanunda öngörülen indirimden yararlandırılması gerekmektedir" gerekçesi ile vergi dairesinin istinaf başvurusunu kesin olarak (temyiz yolu kapalı olmak üzere) reddetmiştir. İstinaf Mahkemesi, yerel mahkeme kararını sonucu itibariyle yerinde görmüştür.

Son olarak ulaştığım İstanbul 5. Vergi Mahkemesi'nin 30.6.2025 günlü Kararı'nda ise konu kanunla öngörülen teşvikin amacı açısından değerlendirilmiş ve "ortağın doğrudan şirket kasasına para koyup sermaye artırmasıyla şirketten olan alacağından vaz geçmesi suretiyle yaptığı sermaye artışı arasında kanunun şirketlerin mali yapısının güçlendirilmesi yönündeki amacını karşılama açısından bir farkın bulunmadığına" hükmedilmiştir.

Ancak bu konuda zaman zaman aksi yönde kararlar da verildiğini gözlemliyorum. Bu nedenle konunun ihtirazi kayıt yolu ile yargıya götürülmesinde fayda vardır.

(Kaynak: Bumin Doğrusoz / Ekonomim.com | 13.08.2025)